

بوی مرگ می‌آید؛ یافته‌های تازه درباره حس بویایی

یک بررسی جدید نشان می‌دهد که اگر بخواهید بدانید طول عمرتان چقدر است، ممکن است بینی‌تان به پاسخ دادن به این سوال کمک کند.

همشهری آنلاین: یک بررسی جدید نشان می‌دهد که اگر بخواهید بدانید طول عمرتان چقدر است، ممکن است بینی‌تان به پاسخ دادن به این سوال کمک کند.

به گزارش لایوساینس محققان دانشگاه شیکاگو در این بررسی بر روی افراد میانسال رابطه‌ای میان توانایی تشخیص بوهای خاص مانند آب نبات نعناعی یا ماهی و خطر افزایش یافته مرگ و میر در طی ۵ سال بعد را پیدا کردند. محققان می‌گویند اختلال یا از دست دادن قدرت بویایی پیشگویی قوی‌تر از سایر عوامل مانند حمله قلبی، سرطان و بیماری‌های ریوی در مورد زمان احتمالی مرگ است.

دکتر جایانت پینتو استادیار جراحی دانشگاه شیکاگو می‌گوید به نظر ما از دست دادن قدرت بویایی به طور مستقیم سبب مرگ نمی‌شود، اما یک نشانه و پیام است، یک اخطار اولیه به این معنی که برخی چیزها در بدن خوب پیش نرفته و سبب ایجاد آسیب شده است.

این محققان برای انجام این بررسی آزمایش بویایی ساده را بر روی سه هزار و پنج نفر با ۵۷ تا ۸۵ سال انجام دادند. از هر شرکت کننده در مورد تشخیص ۵ بوی معمول شامل آب نبات نعناعی، ماهی، پرتقال، گل سرخ و چرم سوال شد. اکثر شرکت کنندگان (حدود ۷۸ درصد) توانایی بویایی طبیعی داشتند، بدین معنی که حداقل ۴ یا ۵ بو را تشخیص دادند. نزدیک ۲۰ درصد افراد ۲ یا ۳ بو را تشخیص داده و ۵/۳ درصد آن‌ها تنها یک بو را تشخیص داده یا هیچ یک از ۵ بو را تشخیص ندادند.

این محققان ۵ سال بعد از این آزمایش بویایی اولیه به بررسی این موضوع پرداختند که کدام یک از افراد مورد هنوز زنده هستند. آن‌ها دریافتند که ۴۳۰ نفر از این افراد (۵/۱۲ درصد) شامل ۳۹ درصد کسانی که قدرت بویایی کمتری را در ۵ سال قبل نشان داده بودند (کسانی که یک بو را تشخیص داده یا هیچ یک از ۵ بو را تشخیص ندادند)، فوت کرده‌اند.

همچنین ۱۹ درصد کسانی که قدرت بویایی متوسطی در ۵ سال قبل داشتند و تنها ۱۰ درصد کسانی که در آزمایش بویایی موفق بودند، در ۵ سال گذشته فوت کرده بودند.

مارتا مک‌کلینتاک یکی از این محققان و استاد روانشناسی در دانشگاه شیکاگو می‌گوید بدیهی است که افراد تنها به علت آسیب دستگاه بویایی‌شان نمی‌میرند.

با این وجود کاهش توانایی بویایی ممکن است نشان‌دهنده چیزی باشد که مک‌کلینتاک آن را «کاهش توانایی بدن در بازسازی اجزای کلیدی باشد که با افزایش سن کاهش می‌یابد» می‌نامد، و این وضعیت به مرگ به علل دیگر می‌انجامد. عدم عملکرد سیستم بویایی می‌تواند نشانه‌ای از کند شدن روند بازسازی سلولی یا نتیجه سال‌ها قرار گرفتن در معرض سموم و آلودگی‌های زیست‌محیطی باشد.

این محققان در مقاله‌شان به نقش دستگاه بویایی به عنوان یک دستگاه شیمیایی اجدادی که با بسیاری از فرآیندهای فیزیولوژیکی مرتبط است، اشاره کرده‌اند. به عنوان مثال بو به حفظ تغذیه صحیح انسان، کمک به اشتها و میل برای انواعی خاص از غذاها کمک می‌کند.

توانایی بویایی همچنین می‌تواند با تشخیص خطرات زیست محیطی و عوامل بیماری‌زا و حتی احساسات و حافظه افراد مرتبط باشد.

سایر مطالعات درباره شیوه‌های پیش‌بینی مرگ و میر بیشتر بر روی شاخص‌های جسمی نقصان سلامت متمرکز بوده‌اند؛ مطالعه‌ای انجام شده بوسیله محققان دانشگاه پیتسبورگ در سال ۲۰۱۱ نشان داد که افراد به طور پیوسته با سرعت یک متر در ثانیه (۶/۳ کیلومتر در ساعت) پیاده روی می‌کنند از سایر افراد با سن و جنس مشابه بیشتر عمر می‌کنند و مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۰ نشان داد افرادی که تست‌های جسمی ساده از جمله - تست‌های مربوط به در دست گرفتن اشیاء، پیاده روی، بلند شدن از روی صندلی و داشتن تعادل بر روی یک پا را بخوبی انجام نمی‌دهند، در مقایسه با سایرین بیشتر در معرض خطر مرگ هستند.

اما استفاده از تست‌های بویایی جهت تخمین میزان مرگ و میر ممکن است ساده‌تر از سایر آزمایش‌های جسمی باشد. در این مطالعه محققان برای انجام تست بویایی از دستگاه‌های پخش کننده بو به نام Sniffin' Sticks که شبیه ماژیک هستند و به جای جوهر، ترکیبات معطر در آن‌ها قرار داده می‌شوند، استفاده کردند.

پینتو گفت: « یافته‌های ما می‌تواند اساس یک تست بالینی مناسب باشد که راهی ارزان و سریع جهت تشخیص بیماران در معرض خطر است.»

ترجمه: محمد ملائکه